Порівняльна таблиця
щодо внесення змін до наказу Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України, офісу Генерального прокурора від 09 березня 2022 року № 177/450/46 «Про затвердження Порядку взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини під час дії воєнного стану на території України»

Порядок **взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини під час дії воєнного стану на території України**	
II. Порядок дій працівників закладів охорони здоров'я	**II. Порядок дій працівників закладів охорони здоров'я**
…	…
2. Заклади охорони здоров'я, у разі надходження повідомлення про смерть людини, негайно повідомляють органи та підрозділи Національної поліції України за телефоном екстреного виклику (102) про кожен випадок установлення ними факту смерті людини незалежно від місця її настання.	2. Заклади охорони здоров'я, у разі надходження повідомлення про смерть людини, негайно повідомляють органи та підрозділи Національної поліції України за телефоном екстреного виклику (102) про кожен випадок встановлення ними факту смерті людини незалежно від місця її настання**, за винятком смерті від захворювань у закладах охорони здоров'я.**
3. Працівникам закладів охорони здоров'я дозволяється видавати лікарські свідоцтва про смерть та проводити видачу/захоронення тіл без направлення на судово-медичну експертизу за умови огляду трупа працівником закладу охорони здоров'я на місці перебування трупа зі встановленням факту відсутності ознак насильницькоі смерті або на підставі наявної медичної документації із закладів охорони здоров'я (без уточнення).	3. Працівникам закладів охорони здоров'я дозволяється видавати лікарські свідоцтва про смерть та проводити видачу/захоронення тіл без направлення на судово-медичну експертизу за умови огляду трупа працівником закладу охорони здоров'я на місці перебування трупа зі встановленням факту відсутності ознак насильницької смерті **та** на підставі наявної медичної документації із закладів охорони здоров'я (без уточнення).
4. Невидача лікарського свідоцтва про смерть відповідно до пункту 3 може бути зумовлена лише прямою письмовою вказівкою з боку органів військової адміністрації, Служби безпеки України та інших уповноважених органів.	4. Невидача лікарського свідоцтва про смерть відповідно до пункту 3 може бути зумовлена лише прямою письмовою вказівкою з боку органів військової адміністрації **або на підставі вмотивованої постанови слідчого чи прокурора.**
…	…
7. У випадках визначення ознак насильницької смерті у закладі охорони здоров'я:	**7. За умов перебування хворого або пораненого перед смертю на лікуванні лікарське свідоцтво про смерть видається виключно після проведення патологоанатомічного розтину.**
1) за умов перебування хворого або пораненого перед смертю на лікуванні, лікарське свідоцтво про смерть видається без розтину на підставі огляду трупа та наявної медичної документації;	**У випадку смерті в приймальному відділенні закладу охорони здоров'я за наявності явних ознак вогнепальної, вибухової, опікової, хімічної, радіаційної або іншої травми, спричиненої бойовими діями, незалежно від статусу загиблого (військовослужбовець або цивільна особа), лікарське свідоцтво про смерть оформляється на підставі результатів судово-медичної експертизи (дослідження).**
2) при настанні смерті в приймальному відділенні закладу охорони здоров'я за умов явних ознак вогнепальної, вибухової, опікової, хімічної, радіаційної або іншої травми, як результату бойових дій, незалежно від того, чи є постраждалий військовим або цивільним, лікарське свідоцтво про смерть видається лікарем закладу охорони здоров'я на підставі зовнішнього огляду;	*Пункт 8 виключити*
3) невидача лікарського свідоцтва про смерть відповідно до підпунктів 1 та 2 цього пункту може бути зумовлена лише прямою письмовою вказівкою з боку органів військової адміністрації, Національної поліції України, Служби безпеки України або інших уповноважених органів.	

III. Порядок дій працівників державних спеціалізованих установ судово-медичної експертизи, що знаходяться на території ведення бойових дій	III. Порядок дій працівників державних спеціалізованих установ судово-медичної експертизи, що знаходяться на території ведення бойових дій
1. Огляд трупа на місці його виявлення проводиться слідчим із залученням судово-медичного експерта або лікаря. У разі неможливості огляду трупа на місці його виявлення (обстріли, проведення бойових дій тощо) огляд трупа здійснюється слідчим в бюро судово-медичної експертизи або іншому спеціально визначеному та облаштованому безпечному місці, із залученням судово-медичного експерта або лікаря з можливим подальшим направленням трупа для проведення судово-медичної експертизи (розтину) трупа. 2. Працівники бюро судово-медичної експертизи: 1) на підставі постанови, направлення, відношення або іншого документа, складеного уповноваженою особою військова адміністрації, Національної поліції України, Служби безпеки України, прокуратури або інших уповноважених органів, проводиться судово-медичне дослідження (зовнішній огляд) або судово-медична експертиза (розтин) трупа; 2) до проведення судово-медичного дослідження або експертизи (надалі - судово-медична експертиза) особисто судово-медичним експертом, який проводить експертизу, дублюється інформаційне сповіщення щодо наявності трупа за телефонним номером, визначеним територіальним органом поліції. Відсутність у поліції попередньої інформації щодо наявності трупа в судово-медичній установі не є підставою для припинення судово-медичної експертизи й видачі лікарського свідоцтва про смерть; 3) за умов явних ознак вогнепальної, вибухової, опікової, хімічної, радіаційної або іншої травми, як результату бойових дій, незалежно від того, чи є постраждалий військовим або цивільним, лікарське свідоцтво про смерть видається лікарем судово-медичним експертом на підставі зовнішнього огляду. Умовою для використання подібного алгоритму є обов'язкове фотографування трупа із достатнім цифровим документуванням, обов'язковий відбір матеріалу для судово-імунологічного та можливого молекулярно-генетичного дослідження (за необхідності), а також за можливості збереження елементів, що стали причиною травмування; 4) при проведенні експертизи неідентифікованих трупів осіб, що загинули внаслідок бойових дій (цивільних та військових), підхід має бути таким самим за зовнішнім оглядом. Додатково в обов'язковому порядку експертом мають бути здійснені заходи для подальшої ідентифікації (фіксація та обов'язкове фотографування особливих прикмет, зубної формули тощо, вилучення та зберігання об'єктів для молекулярно-генетичної експертизи). Впізнання трупа зі складанням відповідного протоколу може бути проведене з дотриманням вимог Кримінального процесуального кодексу України. 5) за результатами зовнішнього огляду складають дослідну частину висновків експерта.	1. Огляд трупа на місці його виявлення проводиться слідчим **чи прокурором за обов'язкової участі судово-медичного експерта або лікаря.** У разі неможливості огляду трупа на місці його виявлення (обстріли, проведення бойових дій тощо) огляд трупа здійснюється слідчим **в державних спеціалізованих установах судово-медичної експертизи (далі – ДСУ СМЕ)** або іншому облаштованому безпечному місці, із залученням судово-медичного експерта або лікаря з можливим подальшим направленням трупа для проведення судово-медичної експертизи (**дослідження**). *Пункт 2 викласти у такій редакції:* 2. **Експерти ДСУ СМЕ на підставі постанови слідчого, прокурора, чи за ухвалою суду здійснюють судово-медичну експертизу (дослідження).** **У разі надходження тіл (останків) із зон ведення бойових дій, їх передача здійснюється з ДСУ СМЕ, розташованих на території ведення бойових дій, до ДСУ СМЕ, розташованих на території прилеглих областях, які мають можливості для безпечного приймання, зберігання та проведення судово-медичних експертиз (досліджень).** **Розподіл тіл (останків) загиблих (померлих) осіб між ДСУ СМЕ здійснюється з урахуванням їхніх фактичних можливостей щодо навантаження, наявного кадрового, технічного забезпечення та умов зберігання тіл (останків) загиблих (померлих) осіб.** **З метою забезпечення логістики можуть залучатися відповідні органи та служби за погодженням між сторонами в межах наявних координаційних механізмів.**

6) проводять судово-медичну експертизу (розтин трупа у виключних випадках з усіма необхідними лабораторними дослідженнями у виключних випадках) та складають висновок експерта; 7) надають протягом трьох діб після початку проведення експертизи особі, яка винесла постанову для проведення експертизи, інформацію про причину смерті; 8) надають висновок експерта особі, яка направила труп для проведення експертизи, протягом трьох діб після його складання; 9) видають лікарські свідоцтва про смерть близьким родичам або уповноваженій особі за наявності документальних підтверджень відповідних повноважень; 10) видають лікарське свідоцтво про смерть безпосередньо перед видачею трупа для запобігання перевищення термінів знаходження трупа у морзі; 11) здійснюють видачу трупа особі, що має лікарське свідоцтво про смерть без будь-яких додаткових дозволів.	
IV. Порядок дій уповноважених працівників та підрозділів Національної поліції України	**IV. Порядок дій уповноважених працівників та підрозділів Національної поліції України**
…	…
2. У разі надходження повідомлення про факт насильницької смерті людини, підозри на смерть людини або встановлення такого факту під час огляду трупа (частини трупа) людини, що померла раптово, на місце події виїжджає судово-медичний експерт або лікар, якщо вчасно неможливо залучити судово-медичного експерта. …	2. У разі надходження повідомлення про факт насильницької смерті людини чи підозри на таку або встановлення таких фактів під час огляду трупа людини, що померла раптово або при нез'ясованих обставинах, а також трупа (**останків**) невстановленої особи на місце події виїжджають **слідчо-оперативна група територіального підрозділу Національної поліції України** та судово-медичний експерт або лікар, якщо вчасно неможливо залучити судово-медичного експерта, **та за необхідності інші спеціалісти.** …
4. Для проведення судово-медичної експертизи (розтину) або судово-медичного дослідження (зовнішнього огляду) направляються трупи (частини трупів) людей: 1) з ознаками насильницької смерті або достатньо обґрунтованої підозри на таку смерть; 2) особу яких не встановлено.	4. Для проведення судово-медичної експертизи (**дослідження) або зовнішнього огляду** направляються трупи (частини трупів) людей: 1) з ознаками насильницької смерті або достатньо обґрунтованої підозри на таку смерть; **2) за наявності очевидних (явних) ознак вогнепальної, вибухової, опікової або іншої травми незалежно від того;** **3)** особу яких не встановлено.
5. При направленні трупа (частини трупа) людини, особу якої не встановлено, для проведення судово-медичного дослідження (зовнішнього огляду) або судово-медичної експертизи (розтину) трупа проводиться дактилоскопіювання.	5. При направленні трупа (**останків**) людини, особу якої не встановлено, для проведення судово-медичної **експертизи (дослідження) або зовнішнього огляду** трупа **обов'язково** проводиться дактилоскопіювання.

6. Транспортування трупа людини з ознаками насильницької смерті чи підозри на таку до бюро судово-медичних експертиз здійснюється згідно із регіональними умовами.	6. **Транспортування трупа людини у випадках, передбачених підпунктами 1 та 2 пункту 4 цього розділу, до ДСУ СМЕ здійснюється згідно із регіональними умовами та у супроводі працівника поліції (за можливості).**
Розділ відсутній	**V. Порядок взаємодії під час виявлення тіл (останків) невідомих осіб у випадках масових жертв та при проведенні репатріаційних заходів**
	1. У разі виявлення тіл (останків) невідомих осіб у випадках масових жертв або під час проведення репатріаційних заходів, дії уповноважених осіб здійснюються відповідно до Інструкція щодо проведення первинного огляду та судово-медичного дослідження (експертизи) неідентифікованих тіл (останків) загиблих (померлих) осіб у випадках масових жертв та під час здійснення репатріаційних заходів, затвердженої цим наказом. **У разі потреби в організаційній або матеріально-технічній підтримці до виконання заходів може залучатися Державна служба України з надзвичайних ситуацій, яка забезпечує надання допоміжного персоналу, транспортних засобів, спеціального обладнання та іншого матеріально-технічного забезпечення, необхідного для транспортування, тимчасового зберігання та супроводу тіл (останків).** **З метою виявлення підривних засобів, вибухонебезпечних предметів або для проведення розмінування в ході роботи із тіла (останками) невідомих осіб у випадках масових жертв або під час проведення репатріаційних заходів обов'язково залучаються працівники вибухотехнічної служби Національної поліції України та/або Державної служби України з надзвичайних ситуацій.** **2. З метою забезпечення організаційного контролю, а також надання практичної та методичної допомоги у здійсненні міжвідомчої роботи з тілами (останками) загиблих (померлих) осіб, у випадках, передбачених пунктом 1 цього розділу, можуть створюватися міжвідомчі мобільні групи.** **До складу таких груп можуть входити представники Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, Офісу Генерального прокурора, Міністерства охорони здоров’я України, Служби безпеки України та ДСУ СМЕ.** **Обсяг повноважень, структура та порядок організації діяльності міжвідомчих мобільних груп визначаються положенням, затвердженим у встановленому порядку.**

В.о. директора Департаменту
високотехнологічної
медичної допомоги та інновацій **Ірина СЕМЕНЕНКО**